

HLAVA IV KOMISE PRO HLASOVÁNÍ

§ 17 Druhy komisí

Po vyhlášení místního referenda se pro hlasování zřizuje

- a) v obci okrsková komise a místní komise,**
- b) ve statutárním městě okrsková komise, místní komise a městská komise.**

K § 17

1. Paragraf stanoví druhy komisí, které zajišťují průběh konání místního referenda. Výrazy „obec“ a „statutární město“ jsou užity ve smyslu legislativních zkratk podle § 1.

2. V „obci“ dle § 1 písm. a) zák. míst. ref., tedy v obci dle obecního zřízení, není-li územně členěným statutárním městem, v městské části nebo městském obvodu územně členěného statutárního města a v městské části hlavního města Prahy se zřizuje okrsková komise (§ 18) a místní komise (§ 19).

3. Ve „statutárním městě“ dle § 1 písm. b) zák. míst. ref., tedy v územně členěném statutárním městě dle obecního zřízení a v hlavním městě Praze se zřizuje okrsková komise (§ 18), místní komise (§ 19) a městská komise (§ 20).

4. Pravidla o členství v komisích zřizovaných podle zákona o místním referendu upravují i další ustanovení hlavy IV (§ 21–27), úkoly komisí při hlasování, zjišťování výsledků hlasování a jejich vyhlášení stanoví ustanovení hlavy V (zejm. § 28, § 29, § 36–40) a hlavy VI (§ 41–46).

5. Okrskové komise se zřizují pro jednotlivé hlasovací okrsky, jejichž územní vymezení se shoduje s územním vymezením stálých volebních okrsků vytvořených dle § 26 vol. zast. ob. (viz § 28 zák. míst. ref.). Místní komise se zřizuje jako jediná pro „obec“ ve smyslu legislativní zkratky dle § 1 písm. a), v „obci“, v níž je zřízen pouze 1 hlasovací okrsek, plní místní komise i úkoly okrskové komise (§ 19 odst. 2). Městská komise se zřizuje jako jediná pouze ve „statutárním městě“ dle legislativní zkratky § 1 písm. b), pro případ místního referenda konaného na území celého „statutárního města“ nebo na části území statutárního města dle § 1 písm. c), jednalo-li by se o oddělení této části od „statutárního města“.

Související ustanovení:

§ 1 – předmět úpravy, § 21–27 – komise pro místní referendum, § 28 – hlasovací okrsky, § 29 – seznam oprávněných osob, § 36–40 – hlasování, § 41–46 – zjišťování výsledků hlasování a jejich vyhlášení

§ 18 Okrsková komise

(1) Okrsková komise

- a) **zajišťuje průběh hlasování v hlasovacím okrsku, zejména dozírá na správné odevzdání hlasovacích lístků a dbá o pořádek v hlasovací místnosti,**
- b) **sčítá hlasy v hlasovacím okrsku,**
- c) **ve sporných případech rozhoduje hlasováním o platnosti hlasovacího lístku a o platnosti hlasu oprávněné osoby, a to s konečnou platností,**
- d) **sepíše zápis o průběhu a výsledku hlasování a předá jej neprodleně místní komisi,**
- e) **ostatní hlasovací dokumentaci odevzdá do úschovy příslušnému obecnímu úřadu,**
- f) **plní další úkoly podle tohoto zákona.**

(2) První zasedání okrskové komise svolá starosta obce tak, aby se konalo nejpozději 5 dnů přede dnem hlasování.

K odst. 1

1. Okrsková komise se zřizuje **pro jednotlivé hlasovací okrsky** (okrsky pro hlasování v místním referendu), které se územně shodují se **stálými volebními okrsky** vytvořenými podle § 26 vol. zast. ob. (viz § 28 zák. míst. ref.). V obci, kde je zřízen pouze 1 hlasovací okrsek, plní úkoly okrskové komise místní komise (§ 19 odst. 2). V každém hlasovacím okrsku se pro účely hlasování vytváří jedna **hlasovací místnost** (viz § 34).

2. Okrsková komise plní podle komentovaného odstavce tyto úkoly:

- a) **zajišťuje průběh hlasování v hlasovacím okrsku, zejména dozírá na správné odevzdání hlasovacích lístků a dbá o pořádek v hlasovací místnosti** – k odevzdání hlasovacích lístků dochází v hlasovací místnosti (hlasuje se vkládáním úřední obálky s hlasovacím lístkem do hlasovací schránky) nebo mimo hlasovací místnost (hlasuje se do přenosné hlasovací schránky) – viz zejm. § 34 a § 36. Předseda okrskové komise kontroluje vybavení hlasovací místnosti, pečeti hlasovací schránky, prohlašuje hlasování za zahájené, odpovídá za pořádek v hlasovací místnosti, dává pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování, prohlašuje hlasování za ukončené, komise může rozhodnout o přerušování hlasování atd. (viz zejm. § 35–40);
- b) **sčítá hlasy v hlasovacím okrsku** – pravidla pro sčítání hlasů stanoví § 41;
- c) **ve sporných případech rozhoduje hlasováním o platnosti hlasovacího lístku a o platnosti hlasu oprávněné osoby, a to s konečnou platností** – pravidla pro hlasování stanoví § 24: komise je usnášenischopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů s právem hlasovat (§ 24 odst. 3), usnesení je přijato, vyslovila-li se pro ně nadpoloviční většina přítomných členů (§ 24 odst. 4). Okrsková komise má posuzovat otázku platnosti hlasovacího lístku dle pravidel

§ 41. Stanoví-li zákon, že okrsková komise rozhoduje o platnosti „s konečnou platností“, lze to snad vyložit tak, že jinak nemůže být orgány dle zákona o místním referendu platnost hlasovacího lístku a platnost hlasu posuzována, neznamená však kompetenční výlukou zkoumání této otázky ve správním soudnictví. Možnost soudní ochrany v souvislosti s návrhem na vyslovení neplatnosti hlasování nebo neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu dává možnost přezkoumat, zda byly hlasovací lístky a hlasy platné.;

- d) **sepiše zápis o průběhu a výsledku hlasování a předá jej neprodleně místní komisi** – viz § 43;
- e) **ostatní hlasovací dokumentaci odevzdá do úschovy příslušnému obecnímu úřadu** – půjde mj. o zapečetěné nepoužité hlasovací lístky a nepoužité úřední obálky (§ 41 odst. 1), odevzdané obálky, odevzdané hlasovací lístky a výpis ze seznamu oprávněných osob (§ 34 odst. 1);
- f) **plní další úkoly podle tohoto zákona** – úkoly pro okrskovou komisi vyplývají z hlavy V zákona „Hlasování“ a z hlavy VI zákona „Zjišťování výsledků hlasování a jejich vyhlášení“.

3. Činnost okrskových komisí organizuje místní komise [§ 19 odst. 1 písm. a)].

K odst. 2

4. První zasedání okrskové komise svolá „starosta obce“ [jedná se o legislativní zkratku dle § 7 písm. c), tedy starosta jako orgán takto označený v obecním zřízení nebo zákoně o hlavním městě Praze a primátor územně nečleněného statutárního města] tak, aby se konalo nejpozději 5 dnů přede dnem hlasování. Dnem hlasování je den konání místního referenda, v případě, že by se místní referendum konalo současně s volbami dva dny, je třeba svolat zasedání okrskové komise tak, aby se konalo nejpozději 5 dnů před prvním dnem hlasování.

Související ustanovení:

§ 1 – předmět úpravy, § 15 – den konání místního referenda, § 17 – druhy komisí, § 19–27 – činnost komisí, § 28 – hlasovací okrsky, § 29 – seznam oprávněných osob, § 34–40 – hlasování, § 41–43 – zjišťování výsledků hlasování

Související předpisy:

§ 26 vol. zast. ob.

§ 19 **Místní komise**

(1) Místní komise

- a) **organizuje činnost okrskových komisí,**
- b) **dohlíží na dodržování právních předpisů o místním referendu,**
- c) **sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování na podkladě zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných okrskovými komisemi,**

- d) rozhoduje o stížnostech na postup okrskových komisí,**
- e) uveřejňuje výsledky hlasování v místním referendu,**
- f) ve statutárním městě předává výsledky hlasování městské komisi,**
- g) odevzdává hlasovací dokumentaci o místním referendu obecnímu úřadu,**
- h) plní další úkoly podle tohoto zákona.**

(2) Místní komise plní rovněž úkoly okrskové komise, je-li v obci zřízen pouze 1 hlasovací okrsek (§ 28).

(3) První zasedání místní komise svolá starosta obce tak, aby se konalo nejpозději 10 dnů přede dnem hlasování.

K odst. 1

1. Místní komise pro hlasování v místním referendu se zřizuje vždy jediná pro „obec“ ve smyslu legislativní zkratky § 1 písm. a), tedy v obci dle obecního zřízení, není-li územně členěným statutárním městem, v městské části nebo městském obvodu územně členěného statutárního města a v městské části hlavního města Prahy. S výjimkou místního referenda konaného na území „statutárního města“ ve smyslu legislativní zkratky § 1 písm. b), tedy na území územně členěného statutárního města nebo na území hlavního města Prahy, nebo na území části „statutárního města“ ve smyslu § 1 písm. c) (jednalo-li by se o oddělení takové části od „statutárního města“), je místní komise vrcholnou komisí pro hlasování. Ustanovení § 42 uvádí označení „komise vyššího stupně“, pořadí od základního stupně je tedy: okrsková komise, místní komise a popř. městská komise.

2. Místní komise plní podle komentovaného odstavce tyto úkoly:

- a) organizuje činnost okrskových komisí** – základním úkolem okrskových komisí je zajišťovat průběh hlasování a provádět „fyzické“ sčítání odevzdaných hlasů v jednotlivých hlasovacích okrscích, vyhotovit o tom zápis a ten předat místní komisí. Viz zejm. § 18, § 41 a § 43. Místní komise je ve vztahu k okrskovým komisím komisí vyššího stupně, proto může dávat i pokyny k zajišťování řádné činnosti okrskových komisí (při respektování zákonné působnosti okrskových komisí);
- b) dohlíží na dodržování právních předpisů o místním referendu** – členové místní komise mohou být např. přítomni v místnosti, kde okrsková komise sčítá hlasy (§ 42);
- c) sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování na podkladě zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných okrskovými komisemi** – předseda nebo jím pověřený člen okrskové komise předává po sečtení hlasů a podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování v hlasovacím okrsku neprodleně jeden stejnopis místní komisí (§ 43 odst. 3);
- d) rozhoduje o stížnostech na postup okrskových komisí;**
- e) uveřejňuje výsledky hlasování v místním referendu** – viz § 46 odst. 1. V případě, že jde o hlasování v územně členěném statutárním městě a je zřízena městská komise, vyhláší výsledky hlasování v místním referendu městská komise

(§ 46 odst. 2), místní komise výsledky nevyhlašuje, ale předává výsledky hlasování městské komisi [§ 19 odst. 1 písm. f)].

- f) ve statutárním městě předává výsledky hlasování městské komisi** – předseda nebo jím pověřený člen místní komise předává jeden stejnopis zápisu místní komise o výsledku hlasování neprodleně městské komisi (§ 44 odst. 4);
- g) odevzdává hlasovací dokumentaci o místním referendu obecnímu úřadu;**
- h) plní další úkoly podle tohoto zákona** – úkoly pro místní komisi vyplývají z hlavy V zákona „Hlasování“ a z hlavy VI zákona „Zjišťování výsledků hlasování a jejich vyhlášení“.

K odst. 2

3. Je-li v „obci“ [dle legislativní zkratky § 1 písm. a)] zřízen pouze 1 hlasovací okrsek (tam, kde je pouze 1 stálý volební okrsek vytvořený dle § 26 vol. zast. ob. – viz § 28 zák. míst. ref.), plní místní komise i úkoly okrskové komise.

K odst. 3

4. První zasedání místní komise svolá „starosta obce“ [jedná se o legislativní zkratku dle § 7 písm. c), tedy starosta jako orgán takto označený v obecním zřízení nebo zákoně o hlavním městě Praze a primátor územně nečleněného statutárního města] tak, aby se konalo nejpozději 10 dnů přede dnem hlasování. Dnem hlasování je den konání místního referenda, v případě, že by se místní referendum konalo současně s volbami dva dny, je třeba svolat zasedání místní komise tak, aby se konalo nejpozději 10 dnů před prvním dnem hlasování.

Související ustanovení:

§ 1 – předmět úpravy, § 15 – den konání místního referenda, § 17 – druhy komisí, § 18 – okrsková komise, § 20–27 – činnost komisí, § 28 – hlasovací okrsky, § 29 – seznam oprávněných osob, § 39 – přerušování hlasování, § 42–44 – zjišťování výsledků hlasování, § 46 – vyhlášení výsledků hlasování

Související předpisy:

§ 26 vol. zast. ob., – § 2–4 obecního zřízení, – § 3 zák. o hl. m. Praze

§ 20

Městská komise

(1) Městská komise

- a) organizuje činnost místních komisí ve statutárním městě,**
- b) dohlíží na dodržování právních předpisů o místním referendu,**
- c) sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování ve statutárním městě na podkladě zápisů o výsledku hlasování předaných místními komisemi,**
- d) rozhoduje o stížnostech na postup místních komisí,**
- e) uveřejňuje výsledky hlasování v místním referendu ve statutárním městě,**

f) odevzdává hlasovací dokumentaci o místním referendu magistrátu statutárního města,

g) plní další úkoly podle tohoto zákona.

(2) První zasedání městské komise svolá primátor tak, aby se konalo nejpozději 10 dnů přede dnem hlasování.

K odst. 1

1. Městská komise pro účely zajištění hlasování v místním referendu se zřizuje vždy jako jediná pro „statutární město“ ve smyslu legislativní zkratky § 1 písm. b) – „statutárním městem“ se rozumí pro účely zákona o místním referendu hlavní město Praha a územně členěné statutární město (viz § 4 odst. 2 obecního zřízení), a to pro případ místního referenda konaného na území celého „statutárního města“ nebo na části území statutárního města dle § 1 písm. c), jednalo-li by se o oddělení této části od „statutárního města“. Městská komise je vrcholnou komisí pro hlasování, ve vztahu k okrskovým komisím a místním komisím je „komisí vyššího stupně“ (toto označení uvádí § 42).

2. Městská komise plní podle komentovaného odstavce tyto úkoly:

a) organizuje činnost místních komisí ve statutárním městě – místní komise v souvislosti s konáním místního referenda organizují činnost okrskových komisí [§ 19 odst. 1 písm. a)], tedy komisí, jejichž základním úkolem je zajišťovat průběh hlasování a provádět „fyzické“ sčítání odevzdaných hlasů v jednotlivých hlasovacích okrscích, vyhotovit o tom zápis a ten předat místní komisi. Místní komise budou zřízeny po jedné v městském obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, v případě místního referenda o oddělení části územně členěného statutárního města od územně členěného statutárního města (srov. § 21 obecního zřízení) by se zřizovala místní komise jen v tom městském obvodu nebo městské části, na části jejíhož území by docházelo k hlasování v takovém místním referendu.

Místní komise vyhotovuje zápis o výsledku hlasování a její předseda nebo jím pověřený člen místní komise předává jeden stejnopis zápisu místní komise o výsledku hlasování neprodleně městské komisi (§ 44);

b) dohlíží na dodržování právních předpisů o místním referendu – členové městské komise mohou být např. přítomni v místnosti, kde okrsková komise sčítá hlasy (§ 42);

c) sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování ve statutárním městě na podkladě zápisů o výsledku hlasování předaných místními komisemi – městská komise po přezkoumání zápisů místních komisí zjistí celkové výsledky hlasování v místním referendu a vyhotoví zápis o výsledku hlasování (viz § 45);

d) rozhoduje o stížnostech na postup místních komisí;

e) uveřejňuje výsledky hlasování v místním referendu ve statutárním městě – viz § 46 odst. 2;

- f) odevzdává hlasovací dokumentaci o místním referendu magistrátu statutárního města;
- g) plní další úkoly podle tohoto zákona – úkoly pro městskou komisi vyplývají zejména z hlavy VI zákona „Zjišťování výsledků hlasování a jejich vyhlášení“.

K odst. 2

3. První zasedání městské komise svolá „primátor“ [jedná se o legislativní zkratku dle § 7 písm. c), tedy primátor územně členěného statutárního města nebo primátor hlavního města Prahy] tak, aby se konalo nejpozději 10 dnů přede dnem hlasování. Dnem hlasování je den konání místního referenda, v případě, že by se místní referendum konalo současně s volbami dva dny, je třeba svolat zasedání okrskové komise tak, aby se konalo nejpozději 10 dnů před prvním dnem hlasování.

Související ustanovení:

§ 1 – předmět úpravy, § 15 – den konání místního referenda, § 17 – druhy komisí, § 18 – okrsková komise, § 19 – místní komise, § 21–27 – komise, § 39 – přerušení hlasování, § 42 – přítomnost osob při sčítání hlasů, § 44 – přítomnost osob při sčítání hlasů, § 45 – zápis městské komise o výsledku hlasování, § 46 – vyhlášení výsledků hlasování

Související předpisy:

§ 4 obecního zřízení, – § 1, § 3 zák. o hl. m. Praze

§ 21

Ustavení komisí

(1) Okrsková komise, místní komise a městská komise jsou nejméně čtyřčlenné. Členem příslušné komise může být jen oprávněná osoba, u níž nenastala překážka ve výkonu práva hlasovat v místním referendu.

(2) Starosta obce stanoví 25 dnů přede dnem hlasování, s přihlédnutím k počtu oprávněných osob v hlasovacím okrsku (§ 28), minimální počet členů okrskové a místní komise, který nesmí být nižší než 4. Obdobně stanoví 25 dnů přede dnem hlasování primátor minimální počet členů městské komise. O počtu členů příslušné komise vyrozumí neprodleně starosta obce nebo primátor přípravný výbor.

(3) Členy okrskové, místní a městské komise deleguje přípravný výbor a nejméně po 1 členu okrskové a místní komise starosta obce a nejméně 1 člena do městské komise primátor; koná-li se místní referendum z rozhodnutí zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, deleguje členy okrskové a místní komise starosta obce a členy městské komise primátor, pokud si delegování členů komisí zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nevyhradí. Členy komisí je třeba delegovat nejpozději 15 dnů přede dnem hlasování. Starosta obce nebo primátor jmenuje nejpozději 15 dnů přede dnem hlasování zapisovatele příslušné komise (§ 23).

(4) Není-li dosaženo stanoveného počtu členů komise způsobem podle odstavce 3, na neobsazené místo deleguje člena příslušné komise starosta obce nebo primátor před prvním zasedáním této komise. Poklesne-li počet členů komise od jejího prvního zasedání do podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování v místním referendu pod stanovený počet, deleguje neprodleně starosta obce nebo primátor na neobsazená místa další členy komise.

(5) Přípravný výbor deleguje členy komisí doručením seznamu členů komisí starostovi obce nebo primátorovi. Seznam členů komisí musí obsahovat

- a) jméno a příjmení,
- b) datum narození a adresu,
- c) jméno, příjmení a podpis zmocněnce.

(6) Seznam členů komisí podle odstavce 5 může obsahovat i údaj, do které komise mají být delegováni členové zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je starosta obce nebo primátor.

(7) Je-li konáno místní referendum společně podle § 16 odst. 2, delegují členy do příslušné společné komise všechny přípravné výbory, které návrh přípravného výboru podaly, popřípadě zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města. Koná-li se místní referendum společně pouze na základě více návrhů přípravného výboru, deleguje nejméně po 1 členu do příslušné společné komise starosta obce nebo primátor.

K odst. 1

1. U všech komisí zřizovaných pro hlasování v místním referendu (okresková komise, místní komise a – pokud se zřizuje – městská komise) platí společné pravidlo, že musí být nejméně čtyřčlenné a že jejich členem může být jen oprávněná osoba (viz § 2), u níž nenastala překážka ve výkonu práva hlasovat v místním referendu, tedy překážka podle § 4. V zájmu objektivitě při průběhu hlasování a zjišťování výsledků hlasování by členy komisí měly být pokud možno osoby různých názorových skupin, které se vyprofilovaly v souvislosti s konaným místním referendem (viz např. **KS Ústí nad Labem 15 Ca 141/2009-59, Sb. NSS 2005/2010**). Následující odstavce komentovaného paragrafu stanoví pravidla pro delegování členů jednotlivých komisí ze stran s možná různými zájmy, ať už jde o přípravný výbor, starostu obce (primátora), či zastupitelstvo.

2. Pravidla pro ustavování komisí různých stupňů jsou zásadně shodná.

3. Podmínka, že členem komise může být jen oprávněná osoba, tedy osoba, která má právo volit do zastupitelstva obce (viz § 2 zák. míst. ref.), musí být splněna již při vzniku členství v komisi. Člen komise proto musí splňovat např. podmínku dosažení věku nejméně 18 let alespoň v den složení slibu (viz § 4 odst. 1 vol. zast. ob.). Pro srovnání: § 17 odst. 1 vol. zast. ob. výslovně stanoví, že členem okreskové volební komise může být ten, kdo splňuje – vedle dalších podmínek – to, že alespoň v den složení slibu dosáhl věku nejméně 18 let.